

PRESSEMEDDELELSE

Nummer 4/2014 af tidsskriftet *Dansk Sociologi* er netop udkommet med et særnummer om Grønland.

Gæsteredaktører på nummeret er Benedikte Brincker (beb.dbp@cbs.dk) og Esther Nørregård-Nielsen (esther.n.nielsen@gmail.com)

Grønland – oprindeligt folk og moderne nation.

Benedikte Brincker og Esther Nørregård-Nielsen

Det har i høj grad været eskimologer der indtil nu har beskrevet spændingsfeltet mellem oprindelig inuit-identitet og moderne grønlandsk identitet. Danske eskimologer har bidraget med vigtig forskning på dette område, men som sociolog kan man savne et sociologisk blik på samme problemstilling. Dette håber vi at have rådet bod på med dette særnummer af dansk sociologi, der har Grønland som tema. Temanummeret kaster lys på udvalgte områder og problemstillinger i Grønland, som ligger inden for den periode, som fulgte efter kolonitiden, nemlig perioden fra 1953, da Grønland med grundloven fra samme år fik status af dansk amt. Denne overgang blev startskuddet til en af de mere drastiske moderniseringsprocesser, man har set i nyere tid. Processen indebar blandt andet gennemførelsen af en række tiltag som hævede standarderne ganske betragteligt for sundhed, boligforhold med mere i Grønland. Samtidig betød forandringerne også ændrede standsforhold, andre kønsroller og nye opfattelser af status og magt. De samme ændringer kunne ses i Danmark, hvor de har været genstand for omfattende sociologisk forskning. Tilsvarende interesse har danske sociologer ikke vist Grønland. Det kan undre, når man medtænker, at der for de mennesker, som var omdrejningspunktet for denne forcerede moderniseringsproces, var tale om en meget voldsom overgang fra fanger- og fiskerkultur i en lille bygd til en moderne tilværelse typisk i Grønlands største by, hovedstaden Nuuk.

Det er denne udvikling, som ligger til grund for artiklerne, som udgør dette særnummer. Det gennemsyrrer både Annemette Nyborg Lauritsens studie af afstraffelse og indespærring i Grønland og Bo Wagner Sørensens og Søren Forchhammers studie af Nuuk anskuet som kontrast til resten af – det såkaldt rigtige; det autentiske – Grønland.

Men artiklerne begrænser sig ikke til at belyse perioden mellem 1953 til året 1979, hvor Grønland får hjemmestyre. De inddrager også det grønlandske ønske om selvstændighed, forstået som løsrivelse fra det danske Rigsfællesskab, og bygger dermed bro over flere epoker i grønlandsk historie. Det fremgår særligt tydeligt i Kirsten Bransholm og Najaaraq Paniulas artikel om kvindeorganisationers rolle i den politiske udviklingsproces i Grønland. Den historiske optik på et aspekt af Grønland – nemlig kvindernes plads og funktion i samfundet – udgør en meget interessant fremstilling af, hvordan forskellige samfundsgrupper finder sig til rette og får plads i et samfund i transition.

c/o Sociologisk Institut
Att.: Lene El Mongy
Øster Farimagsgade 5
1014 København K
Postboks 2099
Tlf: 35 32 35 02
www.dansksociologi.dk
mail@dansksociologi.dk

Temanummeret har også en artikel om en udfordring, der er til stede i det grønlandske samfund, nemlig misbrug og afhængighed. Denne udfordring behandles i artiklen af Christina Viskum Lytken Larsen, som beskæftiger sig med afhængighed af pengespil. Den efterfølges af Steven Arnfjord og John Andersens artikel om socialarbejderses vilkår og arbejdsbetingelser i Grønland.

Grønland er et mangefacetteret samfund, der har undergået og undergår mange forandringer. Dette kan de få bidrag, der er plads til i tidsskriftet, på ingen måde rumme. De kan kun godtgøre, hvor spændende Grønland er også ud fra et sociologisk perspektiv.

Kort om bidragene:

Bo Wagner Sørensen og Søren Forchhammers artikel om 'Byen og bygden', som er en introduktion til nutidens Grønland med dens beskrivelse af skellet mellem Nuuk og resten af Grønland. Her lægger forfatterne vægt på, at Nuuk både anses for at være fremmed for Grønland men, at byen samtidig betragtes som en sand metropol – et pejlemærke for den moderne grønlandske nation, som er ved at tage form.

Annemette Nyborg Lauritsen problematiserer i sin artikel om den store grønlandske indespærring forestillingen om, at Grønland ikke straffer. Hun konkluderer, at dette er en sandhed med modifikationer – en konstatering som får fornyet relevans i lyset af det forhold, at Grønlands første lukkede fængsel for øjeblikket er under opførsel.

Christina Viskum Lytken Larsen analyserer en problemstilling der er meget udbredt i Grønland nemlig afhængighed. Denne problemstilling analyseres med særligt fokus på afhængighed af pengespil.

Steven Arnfjord og John Andersen fokuserer i deres artikel om socialt arbejde og aktionsforskning i Grønland på socialarbejdernes indsats og empowerment af denne gruppe. Artiklens fokus på denne gruppe af offentligt ansatte og deres vilkår og arbejdsforhold sætter spot på kvindernes rolle i samfundet, da langt de fleste socialarbejdere er kvinder.

Kirsten Bransholm og Najaaraq Paniula fokuserer i deres bidrag på kvindernes rolle i Grønlands politiske udviklingsproces i et historisk perspektiv.

Nummeret er illustreret med fotos fra fotokonkurrencen "Isiøjeye" der blev afholdt i marts 2014 og siden er vist rundt i og udenfor Grønland. Konkurrencen var målrettet personer med bopæl i Grønland, der blev opfordret til at indsende deres egne digitale fotos. Derved inddrager konkurrencen befolkningens personlige fortolkninger af deres store land og viser kultur og natur i byer og bygder.

Ansvarshavende redaktør er Gitte Sommer Harrits (gitte@ps.au.dk)

Om Dansk Sociologi

Tidsskriftet *Dansk Sociologi* er et videnskabeligt funderet sociologisk tidsskrift. Det henvender sig til alle med interesse for aktuelle samfundsmæssige spørgsmål. Dansk Sociologi udkommer fire gange om året og bringer peer-reviewede artikler, kronikker, kommentarer, essays, review-essays og en lang række anmeldelser af sociologisk faglitteratur. Tidsskriftet udgives af Dansk Sociologiforening.

c/o Sociologisk Institut
Att.: Lene El Mongy
Øster Farimagsgade 5
1014 København K
Postboks 2099
Tlf: 35 32 35 02
www.dansksociologi.dk
mail@dansksociologi.dk